

Người Lính Công Binh Hoa Kỳ

Trang Y Hạ

Con đường quốc lộ mười bốn từ thị xã KonTum chạy lên Tân Cảnh, DakTo. Trước năm một chín sáu mươi lăm - có đoạn được tráng nhựa, có đoạn chưa. Đoạn đã tráng nhựa thẳng tắp nhưng lâu năm không kịp tu bổ, mưa rừng xói khuyết... phần nhựa còn lại quá ít, rất khó đi. Ở trên cao nguyên khí hậu chỉ có hai mùa mưa nắng. Mùa mưa bắt đầu từ tháng tư và chấm dứt vào tháng mười. Phần đường chưa tráng nhựa mỗi mùa mưa trở về thường bị lầy lội, xe cộ cày nát... nhiều khi không còn nhận ra mặt đường nguyên thủy nữa! Mùa nắng rủ theo gió mùa cao nguyên hốt bụi tung lên bầu trời mù mịt, chưa nói đến những chuyến xe nhà binh xe dân sự chạy qua... Nhà dân có nhà ở hai bên đường suốt ngày đêm cửa đóng kín bùng. Màng đất bazan quện trên mái tranh, mái tôn kể cả đồ đạc trong nhà đều phủ một màu bụi đỏ. Cây cỏ hai bên đường cũng cùng chung số phận...! Người dân không bao giờ dám mặc quần áo trắng ra đi đường bởi màu đất đỏ dính vô rất khó giặt.

Nhà cha mẹ tôi sinh sống - nằm trên trục lộ mười bốn này, có dòng sông Dakpsi chảy ngang qua làng thật là thơ mộng. Trước kia có cây cầu bằng gỗ nối liền giữa hai thôn, cây cầu gỗ lâu ngày bị mục được thay bằng một cây cầu sắt. Vùng Bắc KonTum rộng lớn, núi cao trùng trùng điệp điệp quanh năm mây mù che phủ. Nơi đây vùng ngã ba biên giới - thường xảy ra những trận đánh lớn... Sau năm một chín sáu mươi hai Chi Khu: Dakpet, Toumorong, bị Cộng quân chiếm giữ vĩnh viễn không có cách chi lấy lại được. Duy nhất chỉ còn một Chi Khu DakTo nằm trên đồi heo hút làm tiền đồn trấn giữ.

Từ năm một chín sáu mươi lăm, chiến tranh mở rộng. Con đường quốc lộ mười bốn được công binh Hoa Kỳ làm lại, tráng nhựa chắc chắn. Từng đoàn công-voa cách vài ba ngày chở phương tiện chiến tranh phục vụ cho lính đồng minh Hoa Kỳ, lính Quốc gia đóng tại sân bay Phượng Hoàng, DakTo 2. Lính công binh Hoa Kỳ được trang bị loại súng trường liên thanh. Làm đường hoàn toàn bằng phương tiện cơ giới, rất nhanh! Có ngày hoàn thành một đến hai cây số quốc lộ là chuyện thường.

Một hôm toán công binh Hoa Kỳ làm đường đến địa phận xã của tôi. Hai bên đường có nhà dân, vườn giậu sát mé đường, gia cầm một số nhà thả rong chạy lung tung lại thêm người dân - nhất là người già trẻ em qua

lại nên tốc độ làm đường rất là chậm. Người dân túa ra xem đông vui không khác chi ngày hội làng...! Toán công binh làm đường đến gần nhà nào thì nhà đó - gần giờ nghỉ trưa thỉnh thoảng có mang bánh trái ra đãi những người lính công binh, hoặc mời vô trong sân, trong vườn cây trái, trong nhà họ nghỉ ngơi... họ mang ơn những người công binh vì từ nay sẽ có con đường nhựa mới để đi, nhà cửa mùa nắng sẽ không còn bụi bám, mùa mưa sẽ không còn bị sình lầy. Nhưng cũng chỉ có ngày đầu dân chúng xúm nhau ra xem thôi! Mấy ngày sau bạn

vô rẫy, chỉ còn lại bọn con nít. Bọn con nít thấy người lính Hoa Kỳ cao lêu nghêu thì thích lắm! Bọn chúng chào - Hello...! Chủ yếu là xin kẹo...! Lính Hoa Kỳ nhai kẹo cao su suốt ngày... Thấy bọn con nít Việt Nam dễ mến, lễ phép họ thương lắm...! Họ thường hay cho đám con nít kẹo bánh... Không biết bọn trẻ học ở đâu được một vài ba câu tiếng Anh...? Thành ra bọn chúng khá "tự tin" để thấy lính công binh Hoa Kỳ, hay lính Hoa Kỳ là chạy lại la cà... làm quen...!

Trong đám trẻ nít có một đứa khoảng mười tuổi... Bàn tay bên phải của nó ở ngón chính giữa không biết tại sao - màu da trở nên đen thui, thẳng tuột, không co lại được...! Nó tên là thằng Hớn, vườn nhà nó ở kế sát vườn nhà cha mẹ tôi. Cha mẹ nó nghèo lại đông con. Hai ông bà lo làm lụng nuôi bầy con cũng khá vất vả. Nhưng được cái là đám trẻ không bị dốt, bởi vì được học trường công lập của chính phủ, hoàn toàn miễn phí, được phát vở, viết... Màu da đen thui trên ngón tay của thằng Hớn chính hấn cũng không biết tại sao? Người lính công binh Mỹ làm đường thường để ý đến ngón tay khác lạ đó... Anh ta quan tâm nhưng không thể hỏi nguyên do... bởi thằng Hớn không nói được tiếng Anh! Anh ta ưu ái hấn, cho hấn kẹo nhiều hơn mấy đứa khác. Giờ nghỉ trưa anh ta bảo thằng Hớn dẫn anh ta về nhà cho anh ta biết nhà nó.

Một bữa đoàn "công voa" hàng mấy chục chiếc do tài xế là lính Hoa kỳ lái - từ cảng Qui Nhơn chạy lên phi trường Phượng Hoàng. Trong đoàn "công voa" có một số xe chở toàn cây gỗ thông dài chừng hơn mười thước tây, vuông vức mỗi cạnh - bốn tấc. Loại gỗ này dùng làm hầm công sự, nhà xưởng... Không biết tại sao khi chạy ngang vnhà cha mẹ tôi, có một chiếc lật nhào trút tất cả số cây gỗ thông trên xe vô bìa vườn tôi làm hư

nát hàng rào, gẫy đổ hơn mười cây cà phê mít đang cho trái và một số hoa màu khác. Chiếc xe "công voa" được kéo đứng lên, tiếp tục chạy - bỏ số cây gỗ thông lại bên vệ đường. Ngày hôm sau có một vị thiếu tá Hoa Kỳ, một người thông ngôn chạy xe Jeep đến gặp cha tôi để thương lượng việc bồi thường thiệt hại... Cha tôi nói với người thông ngôn rằng:

- *Tôi không muốn lấy tiền. Chỉ xin một cây gỗ thông, vì gỗ thông này có tẩm dầu. Con mới, Con một không dám ăn. Nếu dùng gỗ thông này làm giàn che trên hầm trú ẩn ở trong nhà - ban đêm cộng quân có pháo kích... chui xuống hầm trốn thì quá tốt!"*.

Lúc đầu vị Thiếu tá không đồng ý. Ông gọi đi đâu đó... nói chuyện một lúc. Nói xong ông nhìn cha tôi cười thật tươi...! Không những ông chấp thuận cho một cây gỗ như cha tôi đã yêu cầu, mà ông còn tặng cho cha tôi thêm một cây gỗ nữa! số còn lại ông ra lệnh chờ đi.

Giải quyết chuyện bồi thường vừa xong thì người lính công binh Hoa Kỳ cũng vừa tới. Anh ta nói chuyện với vị thiếu tá người một hồi... Đám con nít lúc này bu quanh, đương nhiên thằng Hớn cũng có mặt. Người lính công binh đi lại nắm tay thằng Hớn dẫn đến gặp vị thiếu tá người. Vị thiếu tá người cầm bàn tay thằng Hớn - Nấn... nấn... một hồi...! Và bỏ đi đến chỗ chiếc xe Jeep lấy cuốn sổ... Người lính công binh đi theo - vừa đi vừa nói chuyện tiếp với vị Thiếu tá rất nhiều...

Băng đi một thời gian hơi lâu. Vào buổi sáng ngày chúa nhật, mọi người đi lễ nhà thờ vừa xong túa ra về đã thấy trước nhà thằng Hớn đậu sẵn một chiếc xe Jeep có thùng bằng vải nhà binh kín mít. Hai bên hông cả phía trước và phía sau xe có dấu "Hồng Thập Tự" Người trong thôn tò mò chạy đến xem... Từ trong xe bước xuống đầu tiên là người lính công binh Hoa Kỳ làm đường bừa trước, theo sau là một người thông ngôn và một người Hoa Kỳ nữa trên tay ông ấy xách một cái túi cũng có hình "Hồng Thập Tự" hơi nặng... Có thể là một vị bác sĩ Quân Y chăng? Thằng Hớn rất mừng khi gặp lại người lính công binh, hấn chạy ra chào Hello rồi rít...! Còn cha mẹ nó thì ngờ ngờ, ngác ngác... sợ sệt...! Chẳng hiểu chuyện chi mà những người lính Hoa Kỳ lại đến nhà mình?

Người thông ngôn nói với cha mẹ thằng Hớn:

- *Người công binh Hoa Kỳ này đã quen với con của ông bà và muốn giúp con của ông bà chữa lành ngón tay bị bệnh da đen, không co lại được. Xin ông bà nói rõ nguyên do tại sao ngón tay của con ông bà bị như vậy...?*

Cha mẹ thằng Hớn suốt ngày lo lên rầy đâu có biết nguyên nhân gì...! Chỉ còn thằng Hớn nó có nhớ nỗi khoảng thời gian nào và con vật nào cắn gây ra vết thương cho nó mà thôi... Người lính công binh qua lời người thông ngôn - khuyến khích thằng Hớn nhớ lại xem đã bị con vật nào cắn, hoặc một nguyên do nào khác... Sau vài phút ngồi thờ thẫn... thằng Hớn nhớ ra:

"Chừng một năm trước, người ta bắt cầu phao tạm trên sông để làm cây cầu sắt mới. Nước sông mùa nắng cạn xợt. Mỗi ngày đi qua cầu tạm đến trường học, thằng Hớn cùng đám bạn học dừng lại ngồi xuống trên thành gỗ cầu phao lấy tay vọc nước giỡn với nhau vài phút... Bỗng nhiên thằng Hớn nghe đầu ngón tay giữa bên phải đau nhói giống như mũi kim tiêm...! Không thấy dấu vết hay chảy máu, không sưng... Khi về nhà cả tuần sau nơi đầu ngón tay từ từ trở màu thâm đen... Không co ra, co vô được...! Có đi khám một vài lần ở trạm y tế nhưng không biết nguyên do bởi con gì cắn? Nơi ngón tay cũng không có đau, nhưng viết chữ rất khó vì ngón tay càng ngày càng đen, cứng và thẳng tuột...!"

Nửa tháng sau, cũng chiếc xe có chữ "Hồng Thập Tự" đó đến nhà thằng Hớn. Người thông ngôn nói lại lời vị bác sĩ Hoa Kỳ:

- *Xin phép chuyển con của ông bà đến Quân Y Viện Hoa Kỳ để chữa bệnh. Lý do: "Ngón tay bị độc tố... (?) sắp ăn luống sâu vô lòng bàn tay... Không chặn đứng kịp, có thể phải... tháo khớp xương ở cổ tay...! Nếu ông bà đồng ý cho điều trị (điều trị không tốn tiền). Ông bà hãy ký vô "Giấy cam kết". Sau khi con ông bà khỏe mạnh sẽ giao con lại cho ông bà"*.

(Nghe đầu đưa xuống Quân-Y-Viện 71 ở Quân đoàn 2, Pleiku. Quân-Y-Viện này rất lớn, nằm sâu bên dưới lòng đất...).

Trước khi chuyển thẳng Hớn vô bệnh viện. Bác sĩ và người lính công binh đề thẳng Hớn ra: Cắt tóc, Tắm rửa, Đánh răng, Cắt móng tay, Móng chân cho thật sạch sẽ. Thay quần áo mới trông đẹp con nít ra! Họ sắm sẵn cho thẳng Hớn một cái túi xách trong đó có mấy bộ quần áo và đồ dùng cá nhân... Có lẽ do người lính công binh chuẩn bị trước...? Một thùng thức ăn toàn - đồ hộp, bơ, sữa... để lại cho cha mẹ anh chị em của thẳng Hớn. Thằng Hớn vui vẻ chào cha mẹ anh chị em nó, rồi chạy thẳng ra xe - xe chạy về hướng sân bay Phụng Hoàng để lên trực thăng về Quân-Y-Viện Pleiku.

Khoảng một tuần lễ sau, thẳng Hớn được đưa từ bệnh viện trở về nhà sau khi đã khỏe mạnh! Cha mẹ thẳng Hớn mừng rỡ ký giấy nhận lại con và hồ sơ chữa trị của bệnh viện. Nhận một gói thuốc trị bệnh các loại để uống tại nhà. Ngoài ra còn nhận thêm một thùng quà lớn gồm: Kẹo, bánh, đồ chơi các loại...!May mắn là "chất độc" từ ngón tay chưa ăn sâu vô lòng bàn tay. Nhưng ngón tay giữa phải cắt bỏ! Tủy xương trong ngón tay bị cắt bỏ, đen và cứng như cái lõi trong cục "pin" lớn! Ngón tay bị cắt bỏ được gói cẩn thận trong túi nhựa đem về cho cha mẹ thẳng Hớn xem như một "bằng chứng"! Bà con chòm xóm đến thăm hỏi... Thấy lóng xương đen thui cứng ngắt mà phát ớn...! Lúc này cha mẹ thẳng Hớn cũng như mọi người trong thôn liền nghĩ... đến người lính công binh bữa trước! Chính người lính công binh Hoa Kỳ này đã yêu cầu cấp trên của anh ta chấp thuận đem thẳng Hớn đi vô Quân Y Viện... Tấm lòng nhân đạo cao quý của người công binh Hoa Kỳ không lấy gì trả nổi. Do đó, từ cha mẹ thẳng Hớn cho đến người dân trong thôn cảm thấy như là mắc nợ người lính công binh này quá nhiều! Họ chỉ biết đọc kinh cầu nguyện... Xin Chúa, mẹ Maria ban phước lành cho anh ta... Không biết anh ta bây giờ ở đâu? Đồi đi đâu? Hay đã về Hoa Kỳ?

Trong những năm tháng kế tiếp... Thằng Hớn và cha mẹ nó vẫn trông ngóng, chờ đợi... người lính công binh trở lại! Cách đôi ba ngày, một đoàn "công-voa" dài dằng dặc làm lủi chạy về hướng phi trường Phụng Hoàng... còn người lính công binh thì vẫn biệt tăm...!

Trang Y Hạ

